

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
[SEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
ANTUS SÁNDOR, BIACS PÉTER,
BUZÁS ILONA, HANCSÓK JENŐ,
JANÁKY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
LIPTAY GYÖRGY, MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
ifj. SZÁNTAY CSABA, SZABÓ ILONA,
TÖMPE PÉTER, ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelő
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
üggyezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541

HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2021.06

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

„Mi az az optimizmus? kérdé Cacambo. – Ó jaj! mondá Candide, valami olyan örület, mely azt mondatja velünk, hogy minden jól van, midőn minden rosszul van.”

Lehetünk-e optimisták 2021 tavaszán? Mondhatjuk-e azt, hogy minden jól van? A koronavírus-járványtól meggyötört milliók optimistán várják a nyarat, amely remélhetőleg enyhít a vírus nyomásán. Minden szörnyű veszteséggel együtt optimisták lehetünk, már ami a tudományt illeti: a világ különböző részein dolgozó kutatók rekordidő alatt fejlesztették ki azokat a vakcinákat, amelyek tömeggyártása hihetetlennek tűnő gyorsasággal kezdődött meg. E sorok írásakor már több mint egymilliárd védőoltást beadtak egy olyan kórokozó ellen, amelyek létezéséről másfél évvel ezelőtt nem is tudtunk!

De optimisták lehetünk-e akkor, amikor a tudomány csúcsteljesítményei nem elismerést, hanem gyanakvást, zsigeri reakciókat váltanak ki emberek százmillióiból? Egy olyan világban, ahol az interneten keresztül elvileg minden emberi tudás másodpercek alatt hozzáférhető, vannak (és nem is kevesen), akik a vakcinákat nem életmentő eszközöknek, hanem a népiártás eszközeinek gondolják. Vannak, akik a vírus és a pandémia létét is megkérdőjelezzik, egyszerű politikusi manipulációnak tartva a járvánnyal kapcsolatos összes intézkedést. Lehetünk-e optimisták?

Azt hiszem, igen, lehetünk. A tudomány újra bizonyította, hogy képes megoldani, elhárítani az emberiséget érintő komoly problémákat. Nem árt, ha ennek tudata kellő önmérséklettel és visszafogottsággal párosul. Illúzió lenne ugyanis azt hinni, hogy az embereket az áttörést jelentő felismerések, a fantasztikus teljesítmények a tudomány mellé állítják. Épp ellenkezőleg: minél hihetlenebb és érthetlenebb egy tudományos eredmény, annál jobban elidegeníti a közönséget, amelynek tagjai gyakran fogékonyabbak az egyszerű (ám hamis) magyarázatokra.

Ezzel együtt nem érdemes szörnyűlködni a kemofóbiában szenvedőkön, a laposföldhívő vírus-szkeptikusokon. Nem szabad azt gondolnunk, hogy minden rosszul van, de az sem visz előre, ha „optimistán” elefántcsonttoronyba zárkozunk.

A legjobb, ha tesszük a dolgunkat, legjobb tudásunk szerint. Ehhez ez a lap is eszköz, már 76. éve. Objektíven nem mutatható ki, hogy Kiss Tamás gondolatai (Európa, történelmünk egy darabja, jelenünk és jövőnk), Dormán György összefoglalója (A kombinatorikus kémia tündöklése, hanyatlása és újjászületése), Silberer Vera múltba pillantása (Régi üvegek mai szemmel) és a többi kiváló írás hány olvasót gondolkodtat el, ihlet meg vagy ösztönöz. Ha optimisták vagyunk, önbecsapás nélkül hihetjük, hogy mindennek haszna van. Hogy illúzióvesztés, kiábrándulás nélkül tenünk kell, amihez értünk, amit képviselünk. Műveljük kertünket – mint Candide, csak kicsit más lelkülettel.

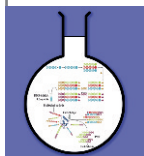
2021. június

Csopor Dezső
elnök

Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság,
Gyógynövény Szakosztály

TARTALOM

EURÓPA	
Kiss Tamás, Gilberte Chambaud: Európa – történelmünk egy darabja, jelenünk és jövőnk	166
HAZAI KUTATÓMŰHELYEK BEMUTAKOZÁSA	
Dormán György: A kombinatorikus kémia tündöklése, hanyatlása és újjászületése. Hatása a modern gyógyszerkutatásra. IV.	168
JUBILEUM: 75. ÉVES AZ MKL	
Buzás Ilona: Megemlékezés Erdey László professzorról	174
Erdey László: Titrálások kemilumineszcenciás indikátorok jelenlétében (1958)	176
KITEKINTÉS	
Kutasi Csaba: A verejtékezés hatása a színes ruházatra	182
VEGYIPAR- ÉS KÉMIATÖRTÉNET	
Silberer Vera: Régi üvegek mai szemmel	185
VEGYÉSZLELETEK	
Lente Gábor rovata	188
A HÓNAP HÍREI	190

Címlapunkon:

DNS-kódolt könyvtárak
szintézise, biológiai
szűrése és a találatok
azonosítása
(forrás: <https://cen.acs.org/articles/95/i25/DNA-encoded-libraries-revolutionizing-drug.html>)